

Valtio-opin kysymysten mallivastaukset

Tehtävä 2, valtio-opin essee-tehtävä. Analyyttinen essee teemasta:
"Sosiaalidemokraattisten puolueiden kannatuskehityksen selitystekijät läntisessä Euroopassa 1970-luvulta tähän päivään". (15 p.)

Pohjana Heikki Paloheimon artikkeli teoksessa Poliittinen vaikuttaminen tulevaisuudessa.

- ajoitus: 1970-luku jatkumo 1950- ja 60-lukujen kehitykselle, 80-luvulla alkaa taantua 1 p;
- Sosiaalidemokratian vahvuus 1970-luvulla: Keynes & Beveridge ja heidän oppinsa taustalla 1 p.; myönteinen suhde valtioon markkinoiden sääntelijänä ja kansalaisten hyvinvoinnin takaajana 1 p; teollisuusväestön osuus korkealla 1970-luvulla 1 p; keskilinjan kulkeminen – ei suurta kuilua sosiaalidemokraattien ja oikeiston välillä 0,5 p; kansainvälinen ulottuvuus eli "oikeudenmukaisuusjulistusten maailma" 0,5 p.; talouden sulkeutuneisuus eli ei globalisaatiota vielä 1970-luvulla – valtio pystyi ohjaamaan 1 p.
- Laskun syyt: Sosiaaliset oikeudet alkavat saada kannatusta yli puoluerajojen 0,5 p (eli vasemmiston omintakeisuus vähenee); globalisaation tuoma epävarmuus ja kykenemättömyys reagoida siihen (ml. epävarmuus monikulttuurisuuden suhteen) 1,5 p; porvarilliset puolueet alkavat hallita julkisen talouden kehittämiskeskustelua (uusliberalismi ym. Keräsen luvusta Poliittinen osallistuminen -teoksessa) 1 p; yksilöä korostava ajanhenki ei sovi vasemmiston kollektiivisuuteen 1 p; puoluekentän kokonaismuutos ("populistit" ja vihreät vahvistuneet) 1 p.
- Yksittäisten maiden analyysi yhteensä 2 p.: Italian puoluejärjestelmän romahdus; Kreikka, Espanja, Portugali – hyvinvointivaltio myöhässä; Irlanti maatalousvaltainen.
- Toimiva jäsenyys 1 p. ja hyvä kirjoittaminen 1 p.
- Korkeintaan 3 pistettä voidaan antaa, jonkun edellä olevan seikan puuttuessa, myös omista perustelluista näkemyksistä (esim. verrattuna kirjan tekstiin taulukossa yksi vuosikymmen lisää – tämän hyvä huomiointi; "miten tästä eteenpäin?" -pohdinta).

Tehtävä 4, valtio-opin sanaselitystehtävä. Selitä lyhyesti seuraavat käsitteet (yhteensä 15 pistettä):

Asiavirheistä on vähennetty pisteitä.

- a) latentti poliittinen osallistuminen 4 p.
- Poliittinen osallistuminen -teos [OS], sivulta 43 alkaen: osallistuminen julkisten ja institutionalisoitujen muotojen ohi 1 p.; vastakohtana manifesti osallistuminen 1 p.; kollektiivinen vastaan yksilöllinen osallistuminen sekä politiikan huomiointi ("huomio") ja varsinainen toiminta 1 p; esimerkit taulukoista 1 p.
- b) depolitisaatio uusliberalismin keskeisenä ideana 3 p.
- OS sivulta 147: pyrkimys siirtää toimintaa markkinoille tai kansalaisjärjestöille pois julkisen vallan kontrollista 1 p.; yksilöiden vastuuttaminen 0,5 p; vaihtoehdottomuuden korostaminen 0,5 p; näennäisyys: yhteiskunnan kontrollimekanismien vahvistuminen vastaavasti 1 p. 0,5-1 p. (korvaamaan edellisten seikkojen puuttumista) sai myös tilaaja-tuottajamallin, liiketoimintamallin ja verkostoitumisen mainitsemisesta.
- c) pehmeät ohjauskeinot EU:n hallinnassa 4 p.
- OS sivulta 235: soft law/ pehmeä sääntely 0,5 p.; oikeudellisesti ei-sitovat päätökset, joiden tarkoituksena on ohjeistaa valtioita ja yhdenmukaistaa käytäntöjä 1 p.; EU:n perussopimusten jäykkyys lisännyt tällaista koordinaatiota – suositusten määrä lisääntynyt 0,5 p. Jako kahteen 0,5 p; talous- ja työllisyyspolitiikan 0,5 p; avoimen koordinaation menetelmä (omc) selityksineen ja sovelluksineen 1 p. Komission johtoaseman maininta voi korvata edellä olevista 0,5 p; samoin pehmeiden ohjauskeinojen yhdistäminen skenaarioihin, 0,5 p.
- d) ulkoinen ja sisäinen eksklusio deliberatiivisen demokratian ongelmana 4 p.
- Poliittinen vaikuttaminen tulevaisuudessa -teos, sivuilta 272-3: Ulkoisen määrittely: kokonaan suljettu päätöksenteon foorumien ulkopuolelle 1 p; Sisäinen: joillain ryhmillä liikaa sananvaltaa 1 p. Loput kaksi pistettä saattoi saada seuraavien seikkojen mainitsemisesta: deliberatiivisen demokratian määrittely; poliittisen yhteisön rajojen pohdinta; päätöksenteon käytäntöjen pohdinta; sisäisessä eksklusiossa erityisesti koulutetuilla ja mahdollisesti miehillä liikaa valtaa; Iris Marion Young asian teoreetikkona.